

Periodisk evaluering (3-årig) for PRPSYK301A

Profesjonsforberedende 1 – Psykisk helse, behandling og fagetikk: 2023-2025

Emneansvarlig: Marius Veseth, Institutt for klinisk psykologi

Innledning

PRPSYK301A «Profesjonsforberedende 1 Psykisk helse, behandling og fagetikk» er et førstesemesteremne på profesjonsstudiet i psykologi som i evalueringsperioden har vært et 10 studiepoengs storkullemne med undervisning i høstsemesteret. Emnet gir en grunnleggende innføring i psykisk helse og psykiske lidelser, sentrale behandlingsperspektiver, profesjonsetikk og psykologrollen, og utgjør det første av tre profesjonsforberedende emner i programmet. Denne rapporten oppsummerer erfaringer fra de tre siste gjennomføringene, med vekt på studentevalueringer, faglig og pedagogisk utvikling, og videre planer i lys av pågående emnesammenslåing. Selv om dette er en treårig evalueringsrapport, ligger hovedvekten i drøftingene på inneværende studieår og gjennomføringen høsten 2025, ettersom det er i denne perioden de mest omfattende endringene i emneorganisering og ressursbruk er gjort.

Oversikt over emnet i perioden

I evalueringsperioden har undervisningen hovedsakelig bestått av forelesninger om psykiske lidelser, behandlingsmodeller og profesjonsrolle, forelesninger og seminarer om fagetikk, samt undervisning om selvivaretagelse og profesjonsdannelse. Emnet har kombinert tradisjonelle forelesninger med omvendt undervisning (forarbeid med podkast, film og tekster), seminar der studentgruppen er delt i fire, og refleksjonsnotat som obligatorisk arbeidskrav. Vurderingsformen har vært en 3-timers skoleeksamen uten hjelpemidler, og strykprosenten har vært svært lav gjennom perioden, med høy gjennomføringsgrad blant studenter som møter til eksamen.

Studentevalueringer og møter med tillitsvalgt

Kurset evalueres systematisk hver høst, og i inneværende periode er det gjennomført både midtveis- og sluttevalueringer via Mentimeter, samt møter med tillitsvalgt midtveis og ved avslutning. Evalueringene viser gjennomgående høy tilfredshet med emnet; studentene beskriver faget som lærerikt, spennende og relevant for psykologrollen, og løfter særlig frem forelesningskvalitet, variasjon i undervisningsformer og rom for refleksjon og diskusjon.

Positive funn fra studentene

Studentene trekker særlig frem følgende styrker:

- Forelesningene oppleves som engasjerende, oversiktlige og klinisk relevante, med god kobling til pensum og tydelig profesjonsorientering.
- Forarbeid i form av podkaster, videoer og annet materiale vurderes gjennomgående som motiverende og nyttig, fordi det gir konkrete fortellinger og perspektiver som gjør teori mer anvendbar.
- Seminarer og smågruppediskusjoner om fagetikk og profesjonsrolle beskrives som svært nyttige for å trene etisk refleksjon, deltakeraktivitet og trygghet i å uttrykke faglige vurderinger.
- Undervisningen om selvivaretakelse og profesjonsforberedelse, inkludert øvelser og refleksjon rundt egen rolle og psykisk helse, vurderes som særlig meningsfull og noe studentene uttrykkelig ønsker å beholde og styrke.

Kritiske innspill og forbedringspunkter fra studentene

Midtveis- og sluttevalueringene peker samtidig på noen tydelige utviklingsområder:

- Noen studenter opplever arbeidsmengden knyttet til forarbeid som noe høy, spesielt når oppgaver på tvers av ulike emner oppleves å hope seg opp.
- Noen studenter opplever at mange innspill fra salen gjør at ikke hele presentasjonen rekker å bli gjennomgått, og etterlyser tydeligere prioritering og mer struktur i enkelte forelesninger.
- Enkelte temaforelesninger beskrives som for uoversiktlige.
- Flere ber om tydeligere eksamensforankring, inkludert klarere signaler om hva som er mest sentralt i pensum, eksempler på eksamensoppgaver og mer eksplisitt kobling mellom forelesninger, litteratur og vurderingsform.

Faglærers vurdering av faglig innhold

Faglig dekker emnet kjernetema i psykisk helse, behandlingsperspektiver og profesjonsetikk som er sentrale for videre kliniske emner og praksis, og innholdet er godt forankret i RETHOS og studieprogrammets progresjon. Tematisk gir kombinasjonen av psykiske lidelser, behandlingsmodeller, etikk, selvivaretakelse og psykologrolle et helhetlig bilde av psykisk helsearbeid på individ- og systemnivå og støtter studentenes profesjonsdannelse tidlig i studiet. Studenttilbakemeldingene bekrefter at innholdet oppleves relevant.

Litteraturlisten oppleves som faglig relevant og godt tilpasset emnets læringsutbytter, og har blitt vurdert positivt i studentevalueringene. Erfaringene de siste tre årene tyder på at pensumomfanget er håndterbart innenfor rammen av 10 studiepoeng når for- og etterarbeid koordineres godt med øvrige aktiviteter.

Vurdering av pedagogiske valg

Emnet bygger på en studentaktiv pedagogikk med sterk vekt på refleksjon, diskusjon og kobling til kliniske fortellinger, noe studentene vurderer som en hovedstyrke.

Kombinasjonen av storkullforelesninger, mindre seminargrupper, omvendt undervisning og refleksjonsnotat støtter godt opp under læringsutbyttebeskrivelsene, særlig når det gjelder profesjonsetikk, selvrefleksjon og evne til å anvende begreper på kliniske problemstillinger. Samtidig viser evalueringene at omfanget av omvendt undervisning og plenumsdiskusjoner kan kalibreres bedre, slik at det er tilstrekkelig tid til strukturert gjennomgang av kjernebegreper og perspektiver uten at studentaktiviteten reduseres.

Arbeidsmengde, vurderingsform og studiepoeng

Arbeidsmengden i emnet oppleves som noe høy, men i hovedsak meningsfull, og vurderes som rimelig i forhold til 10 studiepoeng når for- og etterarbeid er godt koordinert. Tre-timers skoleeksamen har fungert som en hensiktsmessig vurderingsform for å teste oversikt over diagnostikk, perspektiver og behandlingsformer, selv om enkelte studenter beskriver eksamensformatet som stressende og etterlyser mer støtte i eksamensforberedelsene. Refleksjonsnotatet som obligatorisk arbeidskrav knyttet til etikk og selvivaretagelse vurderes som særlig godt egnet til å fremme dyptgående refleksjon og bør videreføres.

Ressursjusteringer og sparetiltak høst 2025

Etter oppfordring fra ledelsen er det høsten 2025 gjennomført en rekke ressursbesparende tiltak i emnet. Dette innebærer at bruken av eksterne innleide undervisere er kraftig redusert, slik at emneansvarlig selv har overtatt en betydelig del av undervisningen som tidligere ble fordelt på flere forelesere.

I den seminarbaserte undervisningen er gruppestrukturen endret av kapasitets- og ressursgrunner. Der studentkullet høsten 2024 var delt i åtte seminargrupper, er kullet høsten 2025 organisert i fire større grupper. Dette har gitt større gruppestørrelser og dermed mindre rom for oppfølging.

Som ledd i de samme sparetiltakene er ordningen med kollokviégrupper ledet av læringsassistenter (erfarne psykologistudenter) tatt bort høsten 2025. Disse gruppene har tidligere vært godt evaluert faglig og hatt en viktig sosial funksjon for studentene, og bortfallet innebærer derfor en reduksjon i både læringsstøtte og sosiale møteplasser. Samtidig har økt direkte involvering fra emneansvarlig gitt økt sammenheng og kontinuitet mellom forelesninger, seminarer og øvrige læringsaktiviteter.

Planlagte endringer og videreutvikling

I lys av overordnede faglige og organisatoriske vurderinger er det planlagt å slå sammen PRPSYK301A og PRPSYK301B til ett 15 studiepoengs emne, «Profesjonsforberedende 1 – Psykologrolle og psykisk helse». Sammenslåingen begrunnes med betydelig tematisk og

pedagogisk overlapp, behov for sterkere integrasjon av kliniske, etiske og samfunnsmessige perspektiver og et ønske om mer helhetlig og ressursøkonomisk undervisning i tråd med RETHOS og NOKUTs anbefalinger om reell integrasjon. Den nye emnebeskrivelsen tydeliggjør læringsutbytter knyttet til psykisk helse, psykologrollen, samfunnspsykologi, helsepsykologi og fagetikk, og viderefører sentrale elementer fra dagens PRPSYK301A, inkludert seminarer, refleksjonsnotat og undervisning i selvivaretakelse.

Forslag til videre oppfølging

På bakgrunn av denne treårige evalueringen anbefales følgende prioriterte tiltak inn i det sammenslåtte emnet:

- Videreføre og styrke seminarer i smågrupper om profesjonsrolle, etikk og selvivaretakelse, inkludert refleksjonsnotat som sentralt arbeidskrav.
- Arbeide mer eksplisitt med eksamensforberedelser, blant annet gjennom eksempeloppgaver, tydeliggjøring av kjernebegreper og eksplisitt knytning mellom forelesninger, seminarer og vurderingsform.

Oppsummerende vurdering i tråd med fakultetets mal

Oppfølging siden forrige evaluering

I vurderingene over er det særlig lagt vekt på erfaringer fra høst 2025, samtidig som funnene er satt inn i en treårig sammenheng. Siden forrige treårige evaluering (2022) er emnet videreutviklet gjennom blant annet innføring av en samlet forelesningsrekke om profesjonsforberedelse og selvivaretakelse, tre langsgående seminarer i fagetikk i mindre grupper og mer systematisk bruk av refleksjonsnotat som obligatorisk arbeidskrav knyttet til disse aktivitetene. Det er også gjort justeringer i bruken av omvendt undervisning og i koordineringen mot PRPSYK301B, i tråd med tidligere studenttilbakemeldinger om arbeidsbelastning og behov for mer undervisning i mindre grupper. I tillegg til de faglige og pedagogiske justeringene er det gjennomført tydelige ressursbesparende grep høsten 2025, beskrevet i avsnittet om «Ressursjusteringer og sparetiltak høst 2025», som har betydning for både organisering av undervisning og studentenes læringsmiljø.

Vurdering av faglig innhold og kobling til forskning

Faglig dekker emnet sentrale tema i psykisk helse, behandlingsperspektiver og profesjonsetikk som er grunnleggende for videre kliniske emner og praksis, og innholdet er tydelig forankret i RETHOS og studieprogrammets progresjon.

Studenttilbakemeldingene viser at temaene oppleves relevante for både psykologrollen og klinisk arbeid, og undervisningen bygger på oppdatert kunnskap om psykiske lidelser, behandlingsmodeller og profesjonsetiske rammer.

Vurdering av pedagogiske valg og samsvar med læringsutbyttebeskrivelse

Det er godt samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelsene og de pedagogiske valgene, med en studentaktiv undervisningsform som kombinerer forelesninger, seminarer, omvendt undervisning og refleksjonsnotat. Evalueringene viser at refleksjon, diskusjon og kliniske fortellinger gir høyt læringsutbytte, samtidig som det kan være behov for å justere omfanget av forarbeid og plenumsdiskusjoner for å sikre tilstrekkelig tid til strukturert gjennomgang av kjernebegreper.

Vurdering av arbeidsmengde og studiepoenguttelling

Arbeidsmengden i emnet oppleves som noe høy, men i hovedsak meningsfull og rimelig for 10 studiepoeng når for- og etterarbeid er godt koordinert. Den skriftlige skoleeksamen fungerer som en egnet vurderingsform for å teste oversikt over diagnostikk, perspektiver og behandlingsmodeller, og den lave strykprosenten tyder på at nivået er godt tilpasset studentgruppen, selv om enkelte studenter etterlyser mer støtte i eksamensforberedelser.

Praksis og arbeidslivskontakt

Emnet har ikke egen praksis eller formelle ordninger for arbeidslivskontakt, men er tydelig praksisnært ved at studentene arbeider med kliniske problemstillinger, profesjonsetiske dilemmaer og psykologrollen i møte med pasienter og samfunn. Gjennom undervisning i psykiske lidelser, behandlingsperspektiver, fagetikk og selvivaretakelse legger emnet et viktig grunnlag for senere praksisperioder og kliniske emner i profesjonsstudiet.